herpy

FROSKER

Magnificent Tree Frog

Ranoidea splendida

Ranoidea splendida er en stor, kraftig trefrosk på 10-11 cm fra Kimberley i det nordvestlige Australia. Den er grønn med klart gul underside på bein og føtter og ofte små lyse flekker på ryggen, og eldre dyr får enorme kjertelvulster over hodet. Den er nattaktiv, rolig og robust i fangenskap, men blir lett for tykk.

Familie: Pelodryadidae Tidligere navn: *Litoria splendida; Pelodryas splendida* **Mild hudgift**

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**10-11 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**7-20 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Savanne og klippeterreng**
Hudgift	**Mild** Vask hendene etter kontakt, og hold fingrene unna øyne og munn
Vanskelighetsgrad	**Nybegynner**

STELL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Varmeplass	**28-30 °C**
Temperatur, natt	**19-23 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vann	**Vanndel** dybde 2-10 cm
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**I vann**
Egg per legging	**150-2 000**
Eggleggінger per år	**3-4**
Klekking	**1-3 dager**
Larvetid	**30-60 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter og ferdigfôr**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Ranoidea splendida er en av Australias største trefrosker. Hannene blir omtrent 10 cm og hunnene omtrent 11 cm fra snute til kloakk. Kroppen er bred og kraftig, og fingre og tær har store, runde hefteskiver.

Ryggen er olivengrønn til lysegrønn, og buken er hvit. Undersiden av føtter og bein er klart gul, og de fleste dyr har små hvite eller svovelgule flekker på ryggen, tette hos noen og spredte hos andre. Det mest karakteristiske trekket er parotoidkjertlene, de store kjertelvulstene bak øynene: hos eldre dyr dekker de hele issen og henger ned over trommehinnen, slik at trommehinnen, som ellers er nesten like stor som øyet, delvis skjules. Hos *Ranoidea caerulea*, som arten ligner mye på, er kjertlene markant mindre. Unge dyr har ennå ikke de store kjertlene og er derfor vanskeligere å skille fra den.

I 2024 ble det første dyret med blå hud funnet i naturen. Fargen skyldes en mutasjon som fjerner det gule pigmentet (axanthisme), slik at bare det blå blir igjen.

Arten ble beskrevet i 1977 og har tidligere vært ført til slekten *Litoria*. Den er derfor også kjent som *Litoria splendida* og i nyere litteratur som *Pelodryas splendida*. Artsnavnet splendida betyr strålende eller praktfull.

Hudgift: De store kjertlene skiller ut en hudsekresjon, men en giftvirkning på mennesker er ikke dokumentert. Sekretet bør behandles som biologisk aktivt, som hos *Ranoidea caerulea*: vask hendene etter kontakt, og ikke ta på øyne og munn før det.

Utbredelse og leveområde

Ranoidea splendida har en begrenset utbredelse i det nordvestlige Australia. Den lever i Kimberley-regionen i det nordlige Western Australia og strekker seg østover inn i det nordvestlige Northern Territory. Arten er ikke kjent utenfor Australia.

Australia tillater ikke eksport av ville dyr, så alle dyr utenfor landet stammer fra oppdrett.

> **Naturlig utbredelse:** Australia.

LEVEOMRÅDE

Ranoidea splendida lever i skog og åpent skogland i Kimberleys fjellandskap. Klimaet er monsunpreget: en varm og svært våt regntid om sommeren på den sørlige halvkulen og en lang, tørr og lun tørketid resten av året.

Arten er nattaktiv. Om dagen gjemmer den seg i huler og fjellsprekker, der luften er kjøligere og fuktigere. Samme steder overlever den tørketiden. Om natten sitter den på greiner og steiner og i vegetasjonen nær vann og jakter.

Frosken trives rundt bygninger og sitter ofte i toalettbygg, dusjer og vanntanker, som gir fuktige, skyggefulle skjulesteder. Yngletiden ligger sannsynligvis i regntiden. Hannens rop er et dypt, gjentatt "crawk-crawk-crawk", som minner mye om ropet til *Ranoidea caerulea*. Yngleatferden i naturen er lite kjent.

Stell

TERRARIET

Det finnes forholdsvis lite kunnskap om pasningen av *Ranoidea splendida* i fangenskap. Pasningen her bygger på det som er kjent om arten, og på den nære slektningen *Ranoidea caerulea*, som har samme størrelse og levesett. Tallene for terrariet er lånt fra *R. caerulea*.

Et par skal ha et terrarium på minst 45 × 45 × 60 cm. En gruppe på 3-4 dyr skal ha minst 60 × 45 × 60 cm. Høyden betyr mer enn bunnarealet, fordi frosken klatrer. Terrariet skal være helt lukket med et tettsluttende lokk, men ha god ventilasjon, for frosken finner alle sprekker.

Beplant med kraftige, glattbladede og ugiftige planter som *Monstera*, *Philodendron*, *Epipremnum* og bromelier, for froskene er tunge og hardhendte. Greiner, korkbark og flate steiner gir sitteplasser og skjul. Bunnen kan være kokosfiber eller fin jord, som ikke skader hvis frosken kommer til å svelge litt. Unngå grus og småstein. Plantene kan bli stående i potter, skjult mellom bark og steiner, slik at de er lette å skifte.

Gi frosken et par mørke, kjølige skjulesteder, for den hviler om dagen. Hold bare dyr av samme størrelse sammen, for store dyr spiser mindre.

TEMPERATUR

Hold terrariet på 24-28 °C om dagen og 19-23 °C om natten. Det skal være et litt varmere sted øverst, opptil 30 °C, og kjøligere steder lenger ned, slik at frosken selv kan velge. Varm opp med en termostatstyrt varmematte på siden av terrariet eller en svak varmelampe i et godt ventilert terrarium. Hold varmekilden utenfor froskens rekkevidde, slik at dyret ikke kan sitte direkte på den.

Sett et termometer øverst og et nederst, for varmen samler seg høyt oppe. Temperaturen må ikke komme over 30 °C. Overoppheting tørker ut frosken og stresser den. Det er ikke behov for vinterhvile, men en kjøligere og tørrere periode på 5-6 uker brukes til å sette i gang avlen (se Parring).

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal være høy, 70-90 %, med en liten senkning på dagtid. Sprøyt terrariet hver dag eller annenhver dag, helst om kvelden når frosken våkner. En fast vanndel holder på fuktigheten, og da kan sprøytingen være sjeldnere. La bunnen tørke litt opp mellom sprøytingene, slik at den ikke blir sølete.

Sprøyt med regnvann eller springvann som er avklort eller har stått noen dager. God ventilasjon er like viktig som fuktigheten, for stillestående, fuktig luft gir luftveisproblemer og hudinfeksjoner. Luftfuktigheten er ikke dokumentert for arten; tallet bygger på *Ranoidea caerulea*.

VANN OG VANNKVALITET

Ranoidea splendida skal alltid ha tilgang til rent vann. En fast vanndel på 2-10 cm, skilt fra resten av bunnen med glass og silikon, er best, og et biologisk filter som i et akvarium holder vannet rent. En stor, lav og lett uttakbar skål kan brukes i stedet.

Det må være lett å komme opp av vannet, for eksempel via greiner eller store steiner. Frosken sitter gjerne i vannet og tar det opp gjennom huden. Bruk regnvann eller springvann som er behandlet mot klor eller har stått noen dager. Bruk ikke destillert vann i vannskålen. Skift vannet ofte, fordi frosken spiser mye og tilgriser tilsvarende. Bruk aldri såpe eller rengjøringsmidler i terrariet, for amfibier tar opp stoffer gjennom huden.

LYS OG UVB

Frosken er nattaktiv og trenger ikke sterkt lys. Et lysstoffrør i terrariet tjener først og fremst plantene, og rør er bedre enn glødepærer, som varmer og tørker ut. Hold lyset på 12-14 timer om dagen med mørke netter.

UVB er valgfritt. Brukes det, skal kilden være svak (Ferguson-sone 1), og det skal være rikelig med skygge, slik at frosken kan trekke seg bort. Skift UVB-røret hver sjette måned. Behovet er ikke undersøkt for arten og er lånt fra *Ranoidea caerulea*.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Ranoidea splendida spiser levende sirisser, fluer, møll, meitemark og andre insekter som den kan gape over. Den tar bare bytte som beveger seg. Melorm, store melorm og voksmøllarver er godbiter som gis i små mengder; velg melorm som nettopp har skiftet skinn. Museunger er ikke nødvendige og gjør frosken tykk.

Voksne dyr fôres to ganger i uken. Unge dyr fôres daglig eller annenhver dag. Gi bare så mye som frosken spiser på 10-15 minutter. Dryss fôret med kalk- og vitaminpulver, og fôr fôrdyrene med grønt og korn først.

Arten blir lett for tykk. Henger hudfolden over trommehinnen mer enn halvveis ned, får frosken for mye mat. Er den ikke synlig i det hele tatt, er frosken for tynn. Unger på 10-35 mm tar bananfluer, små sirisser og stuefluer.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Ranoidea splendida er rolig og tilvenner seg raskt fangenskap. De fleste dyr blir tamme når de ses daglig, men arten er nattaktiv, så den sitter ofte skjult om dagen. Den er ikke sosial utenom yngletiden og kan holdes alene, i par eller i grupper av jevnstore dyr. Hannene roper høyt med et dypt, gjentatt "crawk", særlig når luftfuktigheten stiger, så terrariet hører ikke hjemme på et soverom.

Unngå unødvendig håndtering. Huden er følsom, og stress øker risikoen for sykdom. Hendene skal være skylt fri for såpe og krem og være våte før frosken tas på; en ren plastpose kan også brukes som hanske. Vask hendene etterpå.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Kjønnene kjennes på strupen: hannen har en rynket strupesekk og kan ha mørke brunstputer ved tommelroten, mens hunnens strupe er hvit og huden strammere. Hannene blir omtrent 10 cm og hunnene omtrent 11 cm, men størrelsen alene er ikke et sikkert kjennetegn. Unge dyr kan ikke kjønnsbestemmes, så en liten gruppe på 4-5 dyr gir best sjanse for begge kjønn. Når arten blir kjønnsmoden, er ikke dokumentert. Kjennetegnene er lånt fra *Ranoidea caerulea*.

PARRING

I naturen yngler *Ranoidea splendida* sannsynligvis i regntiden. I fangenskap settes avlen i gang ved å stoppe sprøytingen i 5-6 uker og senke temperaturen til omtrent 22 °C, med 10 cm vann og 10 timers lys. Deretter går dyrene gradvis tilbake til normale forhold, og terrariet sprøytes kraftig, slik at det ligner begynnelsen på regntiden. Et regnkammer kan også brukes. Hannen omklamrer hunnen bak forbena og befrukter eggene mens hun legger dem. Et par kan legge 3-4 kull i året.

EGG OG RUMPETROLL

Hunnen legger eggene i stillestående vann, omgitt av klar gelé. Antallet per legging er ikke dokumentert for arten; hos *Ranoidea caerulea* er det 150-2000 egg, og tallet i boksen er lånt derfra. Det er ingen yngelpleie, så ta ut de voksne, eller flytt eggene til et eget kar.

Rumpetrollene lever av alger og i fangenskap av tørrfôr til akvariefisk. Fôr daglig, skift vannet ofte, og fordel dem på flere kar hvis de blir mange.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

METAMORFOSE

Eggene klekkes etter 1-3 dager, og rumpetrollene er ferdig utviklet etter omtrent en til to måneder. Tallene er lånt fra *Ranoidea caerulea*; for selve arten er de ikke dokumentert. Enkelte rumpetroll kan bli i vannet mye lenger, opptil et år.

Når forbena kommer fram, skal rumpetrollet lett kunne komme opp av vannet. Senk vannstanden, og legg i skrå steiner, kork eller flytende planter, slik at det kan kravle opp og ikke drukner.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene er svært små og skal fôres daglig med bananfluer og bittesmå sirisser, dryssede med kalk, til de kan ta større fôr. Hold dem i et fuktig oppdrettsterrarium med planter og en lav vannskål. Sorter ungene etter størrelse, for større dyr spiser mindre. Hvor raskt ungene vokser til voksen størrelse, er ikke dokumentert for arten.

Helse og vanlige feil

Ranoidea splendida er robust, men de samme problemene går igjen hos store løvfrosker:

- Overvekt: for mye fôr gir fettfolder over øyne og trommehinne og forkorter livet. Fôr sparsomt, og følg folden over trommehinnen.
- Infeksjoner i huden: røde eller blålige misfarginger og hvite, vattlignende områder, særlig på buken og innsiden av bakbena, skyldes bakterier og sopp og krever rask behandling.
- Luftveisproblemer ved dårlig ventilasjon.
- Kramper eller risting i bena er et faresignal, ofte knyttet til kalk- og vitaminmangel.
- Chytridsopp (*Batrachochytrium dendrobatidis*) er en dødelig sykdom hos amfibier. Sett aldri frosker eller rumpetroll ut i naturen, og flytt dem ikke mellom steder.

En frisk frosk er kraftig og muskuløs og har stor appetitt. En syk frosk sitter oftere på bunnen og virker slank. Oppsøk en veterinær med kunnskap om amfibier, og isoler dyret hvis det ikke trives.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.